

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 982/2015
29.10.2015. године
Београд

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија Миломира Николића, председника већа, Слађане Накић-Момировић и Марине Говедарица, чланова већа, у парници тужиоца Ж.Г. из Б., чији је пуномоћник Д.Б., адвокат из Ш., против туженог Ж. С. ДОО, Огранак Ш. из Ш., ради поништаја решења о отказу уговора о раду, одлучујући о ревизији туженог изјављеној против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж1 2028/14 од 19.01.2015. године, у седници одржаној 29.10.2015. године, донео је

РЕШЕЊЕ

УКИДАЈУ СЕ пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж1 2028/14 од 19.01.2015. године и Основног суда у Шапцу П1 356/13 од 29.05.2014. године, у ставовима првом и петом изреке и предмет враћа првостепеном суду на поновно суђење.

Образложење

Пресудом Основног суда у Шапцу П1 356/13 од 29.05.2014. године, ставом првим изреке, поништено је као незаконито решење туженог број 154 од 21.09.2014. године којим је тужиоцу отказан уговор о раду због престанка потребе за његовим радом па је обавезан тужени да тужиоца врати на рад. Ставом другим изреке, обавезан је тужени да тужиоцу надокнади нематеријалну штету за претрпљене физичке болове у износу од 42.000,00 динара и за претрпљени страх у износу од 21.000,00 динара, са законском затезном каматом од 29.05.2014. године па до исплате. Ставом трећим изреке, одбијен је тужбени захтев за веће потраживање од досуђеног па до тражених износа накнаде нематеријалне штете. Ставом четвртим изреке, утврђено је да је тужба повучена у делу тужбеног захтева којим је тужилац тражио да му тужена призна сва права која му припадају након враћања на рад. Ставом петим изреке, обавезан је тужени да тужиоцу надокнади трошкове парничног поступка у износу од 334.564,00 динара а одбијен је захтев за накнаду трошкова поступка преко досуђеног износа.

Пресудом Апелационог суда у Новом Саду Гж1 2028/14 од 19.01.2015. године, одбијена је жалба тужиоца и потврђена првостепена пресуда у побијаном усвајајућем делу (став 1. изреке) и у делу одлуке о трошковима парничног поступка (став 5. изреке).

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужени је благовремено изјавио ревизију, због битних повреда одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Испитујући побијану пресуду у смислу члана 408. Закона о парничном поступку, Врховни касациони суд је нашао да је ревизија основана.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је био запослен код туженог и обављао је послове вагара по основу уговора о раду од 01.10.2007. године, а Анексом уговора о раду од 18.11.2007. године распоређен је радно место „вагар чувар“. Тужени је смањио број извршилаца на пословима овог радног места са 13 на 11. У сарадњи са Националном службом за запошљавање и репрезентативним синдикатом дана 28.08.2009. године, донео је Програм решавања вишка запослених, који садржи критеријуме за оцењивање запослених. Решењем туженог од 21.09.2009. године, тужиоцу је отказан уговор о раду због престанка потребе за његовим радом и исплаћена му је отпремнина. Непосредни руководиоца одељења је извршио оцењивање, па су тужилац и још један радник (од 13), по критеријумима познавања посла и способности учења, добили ниже оцене од других запослених у сектору. Тужилац је претрпео повреду на раду код туженог 06.08. 2009. године, па му је пресудом у овом спору досуђена накнада нематеријалне штете и у том делу је пресуда правноснажна.

Полазећи од утврђеног чињеничног стања, нижестепени судови су оценили да тужени није правилно извршио оцењивање рада тужиоца, јер је примена критеријума извршена од стране руководиоца сектора који је био руководиоца тужиоцу само неколико месеци. Дакле, оцењивање није извршило лице које је било непосредни руководиоца тужиоцу у периоду од 2005. до јуна 2009. године. По критеријуму стручности и способности, по оцени суда, тужилац је добио нижу оцену од осталих запослених лица, јер је имао здравствених тешкоћа, па како тужени није правилно применио критеријуме који су саставни део Програма решавања вишка запослених, решење о отказу уговора о раду је поништено као незаконито.

Ревизијом туженог се основано указује да је због погрешне примене материјалног права чињенично стање остало непотпуно утврђено.

Према одредби члана 155. став 1. Закона о раду, програм решавања вишка запослених садржи: разлоге престанка потребе за радом запослених; укупан број запослених код послодавца; број, лична својства и послове запослених који су вишак; критеријуме за утврђивање вишка запослених; средства за решавање социјално-економског положаја запослених и рок у коме ће бити отказан уговор о раду. Критеријуме за одређивање вишка запослених примењује послодавац, индивидуалним вредновањем и међусобним упоређивањем свих запослених под истим условима.

У судском поступку се утврђује да ли је послодавац правилно применио прописане критеријуме у односу на све запослене. Непосредна примена критеријума кроз оцењивање запослених, на начин и у поступку предвиђеном у

усвојеном програму, аутономно је право послодавца, из чега произлази да се таквом оценом не бави суд у парницама из радних односа. У конкретној ситуацији је било нужно да суд утврди да ли су сви критеријуми били примењени под истим условима према тужиоцу као и према другим запосленима који су радили на истим пословима код туженог, затим да ли је оцењивање запослених од стране послодавца извршено у складу са усвојеним Програмом и да ли је тужилац евентуално улагао приговор на појединачне оцене и на збирну оцену, што је у складу са чланом 155. став 1. тачка 4. Закона о раду, а што у нижестепеним пресудама није испитивано. Из наведених разлога, обе пресуде су укинуте.

Одлука о трошковима поступка је укинута јер зависи од исхода спора, што је у складу са одредбама чл.153. и 154. Закона о парничном поступку.

У поновном поступку, првостепени суд ће ценити изнете примедбе и донети закониту одлуку.

На основу члана 416. став 2. Закона о парничном поступку, одлучено је као у изреци.

**Председник већа - судија
Миломир Николић,с.р.**